Год. II Брой 49 Силистра, 19 Февруарий 1932 2 лей Брой

ПРОБУДА

Единственъ вестникъ за политика, стопанство и култура
„PROBUDA" ziar săptămânal
Уреждa редакционенъ комитетъ. Отговоренъ редакторъ П. АТАНАСОВЪ
Годишенъ абонаментъ 150 лей. За странство 300 лей. Обявления по спогодително
Redacția și Administrația Tipografia „PROGRESUL" Silistra

СВѢТИШЪ

Измежду полскитѣ треви
Блѣстеше, въ нощитѣ тъмни,
Една свѣтулка златна. . .
Но бухалътъ, кръвнишка птица,
Подложи свѣтлата мушица,
И най-подиръ я хвана. . .
—„Какво ти сторихъ?"—Ти ми прѣчишъ!
Умри!". . „Че какъ ти прѣча?"—„Свѣтишъ".

ЗА ЦЪРКВАТА

Миналия месецъ се произведоха избори за църковни настоятели на всички църкви въ окржга и неочаквано българитѣ въ града проявиха живъ интересъ къмъ тѣзи избори. Не само това, тѣ дори за моментъ забравиха партийнитѣ си разделения и се явиха съ обща листа, като не направиха въпросъ отъ своето мнозинство въ града, но пропорционално на гоплъщото население въ града и на гошъ въ настоятелството. Тѣ спечелиха изборя и всички приятели на българското единство се зарадваха и не скрито изразиха своята радость и задоволство си за пълно разбирателство при всички случаи на защита малцинственитѣ ни интереси.

Така изразената солидарность между българитѣ и резултата отъ тази солидарность не се повториха на нѣкой партийни хора отъ румънска национальность и още въ момента тѣ изказаха своето недоволство и дори се заканиха да повечатъ за утвърждението на изборя.

Дребнавитѣ партийнитѣ хора виждатъ своитѣ успѣхи само въ разединението и враждитѣ между гражданитѣ, и особено между българитѣ, и ще останатъ вѣрни на своята природа, като се помжчатъ и сега да създадатъ причини за раздоры и успѣшно ги раздухатъ. И тѣ успѣха до нѣкждѣ.

—Миналата седмица се произведоха избори за представители въ епархиалния съветъ. Нашия окржгъ трѣбвало да бѣше представенъ отъ осемъ избиратели. Като никога до сега на тозн изборъ се забелязва приготовления, които отдаваха съ трепкаща загриженость, която прои-

шиха къмъ църковния хоръ, който никога не сж се интересували отъ уредбата ѝ, и отъ значението ѝ за широкитѣ народни маси.

Неочаквано всички партийни щабове се представиха съ свои партийни листи и направиха твърда много да ги прокарятъ. Тоя тѣхенъ стремежъ бѣ продиктуванъ отъ желанието да се „дворечи на българитѣ да използватъ свои представители въ този съветъ, които бяха отвикнали изразително да желаятъ и разбиращата имъ по уредбата на църквата.

—И тѣ успѣха напълно. Въ тѣзи услуга се турнаха и свещеницитѣ, които изпълниха чудовищна изборна система, като гласоветѣ се бележеха по начинъ, който напомняше времената на робщя. Въ тѣзи „услуги се турнаха и мнозина българи преминаващи къмъ партиитѣ, като не искаха да разбератъ и г р ѣ т а, които уредяха хоратѣ, които искатъ да внесатъ въ лицето на българитѣ безразсъдна изборна тъпа.

А българското малцинство трѣбваше и можеше да прати представители въ епархиалния съветъ, които съ смелость и умение да предявятъ исканията му. Трѣбваше да чуятъ нашитѣ представители на църквата, че българското малцинство иска да слуша словото на любовьта и братството на родените си синъ, както го слушатъ всякомостнитѣ отъ северитѣ делове и дивадитѣ отъ централна Африка. Че то иска да има църквата и всѣшнитѣ служители въ служба на своитѣ духовни интереси, както говорятъ синъ му, разбирать цѣлото му и се трогватъ отъ вещественитѣ му,

Японско-китайскиятъ конфликтъ и неговото значение.

Между Япония и Китай отдавна вечъ се водятъ войнни сражения, обаче война официално не е обявена. Самитѣ сражения, за които достатъчно сме осведомени отъ всекидневнитѣ телеграфни съобщения, не сж отъ особено значение. Тѣ една война могли да се нарекатъ война, даже и ако тя бъше обявена. Всичко което става до сега има мѣстенъ характеръ и трудно би имало нѣкжъ на истинска война, защото Китай не е въ състояние да води война. Но при все това събитията на далечния Изтокъ имать особено значение отъ гледна точка на международната политика.

Нас, които сме тъй далечъ отъ Япония и Китай, сме наклонени да мислимъ, че събитията на далечния изтокъ нѣматъ никакво значение за Европа. Действително, Европа не е засегната непосредствено, но ни нѣкои държави намиратъ на тия събития а отъ голѣмо значение, защото тѣ имать интереси въ Китай, макарпаването на които ще се отрази зле върху стопанството и особено върху политическото положение на тия държави. Особено политическитѣ цѣли, които преследва Япония, сж отъ значение за международното положение на тия държави. И всичко това ще се отрази върху положението въ Европа. Даже и сега вечъ се чувствува влиянието на тия събития, защото създадоха една неблагоприятна атмосфера за конференцията по разоржжаването, която сега предстои и съ това нѣматъ като добре дошли за Франция, която не желае разоржжаването и търде неохотно е отишла въ Женева.

Двегодишнитѣ събития сж предизвикани отъ Японския империализъмъ. Политиката на Япония е експансивна: такава каквато бѣше по-рано политиката на голѣмитѣ европейски държави. Руско-Японската война, спечелена на Япония въ свѣтовната война бѣха тоже продиктувани отъ нейния империализъмъ и такава политика е винаги свързана съ война. И въ самата Япония днесъ не се оспорва вечъ, че насилието върху Манджурия е било направено отъ военната власть и необходимитѣ инциденти съ експлозията на южно-манджурската желѣзница е бил едвамъ добре дошълъ предлогъ за използуване на удара.

Китайско-японскитѣ конфликтни въ Манджурия е само единъ отъ етапитѣ на японския империализъмъ. Както Судетъ осъществява отъ Англия, така и Манджурия е създадена отъ Япония. Преди Японската окупация Манджурия е била обширъ безъ значение и съ рѣдко население, както Тибетъ и Монголия. Те бѣше окупирана отъ Русия и ако последната не бѣ изгубила сражението при Мукденъ, то днесъ тя би била руска провинция. Днесъ Япония е създала тамъ единъ китайско—азиатски стопански центъръ съ гъсто население и богати индустрии. Япония е вложила въ тая страна милиарди и е създала всредъ китайската революция едно гнѣздо, гдето владѣе редъ и което е привлѣкло много милиони хора отъ всички краища на китайската империя.

Интересътъ на Китай и Япония съ тъй преплетени въ Манджурия, че тя ще служи или за вѣчна вражда между Китай и Япония дали тъкъ ще бъде постоянень източникъ на конфликти. Китай не може да се откаже отъ тая область; въ никой случай не може и Япония да жертвува положението, което тя е спечелила съ война и чрезъ работа. Напротивъ тя днесъ се стреми да увеличи своето положение въ Манджурия и ако не мѣстото на единъ японско—китайски кондоминиумъ

Тамъ можеше да се каже още много въ защита правото на българското малцинство надъ една институция, каквато е църквата, безразлично, какъ щѣха да бѣлятъ посрещнати тѣзи думи отъ този съветъ. Ние трѣбва да приготвимъ хората да слушатъ исканията ни и да се дадемъ напълно и ни волята да ги одѣлотворимъ. Къмъ това трѣбва да се стремимъ, въпреки, самобитната ни нѣкой отъ нашата сржда, която волно или неволно пречитъ на дѣлото на българското малцинство.

ска да постави единъ пробенъ протекторатъ, то тя не би могла да намѣри по удобенъ моментъ отъ сегашния, и едва ли би се отдалъ другъ пакъ такъвъ благопріятенъ случай. Европа е политически разпокъсана и стопански разнебитена; Америка е налегната отъ свѣтовната криза; Англия е заета съ вѫтрешни и външни проблеми и се бори за за запазване своето повлияние. И Русия, въпреки че е съ обърнати погледи къмъ Китай, днесъ не би се впуснала въ въоруженъ конфликтъ съ Япония, защото не е още съ закрепено положение въ Европа, както вѫтрешно тъй и външно и днесъ се крепи главно на своитѣ щикове.

Китай пъкъ отъ друга страна представлява една твърде жалка картина. Вѫтрешно разпокъсанъ и неспособенъ даже въ централнитѣ провинции да гарантира какъвто и да е авторитетъ. Неспособенъ да обуздае и разбойническитѣ шайки, който близо до самата столица даже видимъ. Отъ горе на това идва и ужасната катастрофа отъ наводнението презъ лѣтото, което погълща грамадни суми за изправяне на вредитѣ. При такова едно положение, съблазнението за единъ народъ който води експансивна политика, наложена вслѣдствие на бързо растящето и населѣние, което е принудено да търси другаде своята прехрана, е било действително твърде голѣмо.

(Следва)

КУЛТУРНА ПРОЯВА

ТЕАТЪРЪ

На 13 т. м. групата любители, артисти, при женското благотворително дружество „Добродетелка" представиха драмата „Йончова хавлие" отъ Ст. Сяровъ.

Действието се развива въ полуразрушенъ ханъ край рѣката Огоста, въ който преди години е кипѣлъ буенъ животъ, центъръ на който е била младата и красива хаджийка (г-ца Н. Различкова). Сега вече съ възрастни деца, тя не е загубила надеждата, въпреки новитѣ времена съ новитѣ превозни средства, да обнови хана и повърне благосъстоянието, което даваль хана въ миналото. За да се сдобие съ средства, тя годява дъщеря си Павлина (г-жа Е. Желѣзова) младо, хубаво и мечтателно момиче за възрастния и простъкъ богатащъ Петъръ (г. въ Г. Ямаджиевъ), който се готви да строи новия ханъ съ всички удобства за публика отъ близкия градъ. И за да бѫде съ развързани ржце, той праща по голѣмия братъ (г-нъ К. Братоевъ) въ Америка на печалба, като го снабдява съ средства. Павлина, като годеница, никакъ не крие своитѣ чувства къмъ годеника. Тя не го обича. Склонява на майчини молби да бѫде годеница, защото смѣта, че е длъжна да пожертвува себе си за да избави отъ мизерия другитѣ членове на семейството и особено малкото си братче Сава (г-нъ К. Николовъ), което не иска въ никой случай да види кръчмарски слуга.

Тѣ, Павлина и Сава, съ здраво привързани единъ къмъ другъ и заедно мечтаятъ да се измъкнатъ отъ този полуразрушенъ ханъ и да отидатъ другадѣ, където живота ще бѫде свѣтълъ и красивъ. Тѣ чакатъ желанния, който трѣбва да дойде и я измъкне отъ този пустъ ханъ и я отнесе въ мечтаното царство. Но тя винаги запазва мѣсто въ това ново царство и за малкото си любимо братче.

Въ тъмна нощь, следъ продължителенъ дъждъ, когато рѣката е придошла, отнесла моста и не може да се премине по броди, той-мечтаниятъ (г-нъ П. Желѣзовъ), идва. Младъ, красивъ мѫжъкъ, намира случайно покрай хана, и придошлата рѣка и съборенятъ мостъ го принуждаватъ да остане и нощува въ хана. Файтонджията —Чешалото— (г-нъ Е. Таговъ) старъ познайникъ на хората отъ хана, се държи съвсѣмъ свойски съ вѫчки и разказва и съ нужда и безъ нужда много работи изъ миналото на хана и, особено, онова, което е въ връзка съ хаджийката Злата (г-ца Н. Различкова). Отъ разказитѣ на Чешалото се разбира, че въ красивата хаджийка сж се увличали много хора. Помни съ подробноститѣ за увлечението на богатъ търговецъ, дошелъ отъ далечъ за голѣмия панаиръ, който ставалъ въ града и, когото той самъ много пѫти возилъ до хана и слушалъ да свири съ малка сребърна Флейта. Този търговецъ следъ време изчезва, а трупа му билъ донесенъ отъ мътнитѣ вълни на рѣката.

Подозрение за убийството му падало върху хаджийката, мѫжътъ на Злата, когото затварили, съдили, но доказателства за това не се намѣрили и билъ оправданъ отъ съда, обаче останало въ околното население подозрението, че въ хана ставатъ не добри работи.

Младиятъ пътникъ е синъ на този изчезналъ търговецъ. Момъкътъ знае, че баща му тукъ е изчезналъ, но нищо и никого не подозира. Когато се готви да отиде въ стаята за нощуване, хаджийката случайно го осѣтява съ фенеръ, който държи въ ржце, и въ непознато лице познава бащата. Страшната прилика я поразява и тя издава тревожния викъ „Господи . . . какво е това? и полетява да падне. Задържа се и остава на пейката въ градината, а непознатиятъ отива да си стаята му Сава.

На сутринята, следъ мѫчителната нощь и за непознатиятъ и за хаджийката, които не сж сѫмнявали, че този момъкъ е синъ на изчезналия търговецъ, а той, че хаджийката знае за убийството на баща му, непознатиятъ седи предъ хана и чака Сава. Павлина му носи сутринята закуска и съ детска наивность му разказва теглото си, а той я поглъща съ погледи предъ изумения отъ ревность годеникъ.

Хаджийката болна отъ снощната мѫченица, излиза на двора и при втора среща съ непознатиятъ, не издържа и истерично вика: мѫжо се призрак . . . Той не разсъмнява вече, че тя е свързана съ тайната по изчезването на баща му и не бърза да си отиде, а се бави толкова отъ желание да опитне тази тайна, колкото отъ копнежъ по Павлина, на която нѣче обещава да бѫде желаниятъ, очакваниятъ, за когото тя много нощи не е спала и сега дошелъ да я отнесе въ блещукания отъ цѣя край. Павлина е окрилена, готова на всички жертви, само да се отскубне отъ този задушливъ ханъ.

Хаджийката преживѣва трагичния моментъ при раздѣлата съ най голѣмия си синъ, който заминава за Америка и при завръщането и предъ хана, цѣй познасатъ голѣмото имание изровено подъ развалинитѣ на моста, защото сж убедени, че то е заровено тамъ отъ покойния й мѫжъ. Въ първия моментъ тя се радва на изровеното имание, но радостьта й не трае дълго, тя скоро захвърля пълната съ пари кутия и ги тѫпче, като вика въ изтощение, че нѣи не и трѣбватъ вече, защото тя губи най ценното — децата си.

Останали на сами съ непознатиятъ, тя му открива, че тя е обичала само него — баща му, че много нощи е плакала по него. Моли го и го заклева да прости и на двамата, на мѫжа й убиецъ и на баща си и никому да не открива тайната й. Моли го да остави децата й и да си отиде, но той е тѫй привързанъ къмъ тѣхъ, че не може за нищо на свѣта да се отдѣли и настоява и тя да дойде съ тѣхъ. Съобщава й, че обича Павлина и ще се оженя за нея. Това поразява хаджийката и тя го заклева въ прахъ на баща му, това никога да не прави. Непознатиятъ е изненаданъ и настоява да узнае цѣлата истина и въ страшна бурна нощь той научава, че Павлина му е сестра.

Хаджийката го моли да си отн-

И. Л. Каравелов

ВЕЛИКДЕНСКИ ФАКЕЛЪ

Преведе Г. Ямаджиевъ

(Продължение отъ Брой 48)

Шумъ на смѣкнатъ подъ стѫпалото пѣсъкъ! Но той е по терлици и като крѣкътъ си не е повърналъ... Втори шумъ, другъ. Сигурно тупъ, нѣкъдъ твърде малко отъ нѣкой. Лейба отива напълно се гърчитъ въ ржце и (мжчайки се да върви вдѣнъ нѣчегъ, който се вадига въ гърлото му.

. . . Има повече хора вжтрѣ . . . и Георге . . . да, той е! . . . да, не тълпа тѫрси чистъ на възпрепятствуватъ.

Говорятъ тихо:

„Казвамъ ти азъ, че сж. Видѣхъ вжтрѣ хората.

—По-добре, ако нѣкой отвори!

—Врата ще отворя! нѣма й майсторлъка . . . Да й спромогнемъ проворството... ако нѣкой отгдѣ...

И се почувствуваха нѣкакви, въ които мжчайки отдѣлъ мѫчение разстояването по дървото . . .

Чуе се нѣкъдѣ голѣмъ сърцедървъ трѣсъкъ, нѣкой тѫлесенъ се отвори двѣ врата . . . Звѣрлъ чувствува нужда да се обърне; той се подпира съ двѣ ржце на корита, а съ дѣсната се подкрепя счетъ.

Тогава, по единъ необяснимъ инстинктъ на извѣстенъ душевенъ мѫчъ, които нѣкога се повѣряватъ на животни, Лейба силно и ясно:

„Лейба, простете дѣлжника!"

Това бѣше бѣлъ отъ стѣнитѣ гласътъ на Сура. . . топълъ дѣчъ отъ нѣкъдѣ . . . мѫчъ за щастие . . . Тогава е пакъ сѣчъ. . . Но Лейба бързо си дръпна дѣчата ржка! върха на инструмента пронизъ отъ тази страна го убоде на дланьта.

Да се мѣкли отъ за сѫдение?... абсурдъ.

Въ мѫчъ който терпи предъ на опасност и самите невообразими размѣри. Гредъ, изтрѣйки се постепенно, растеще до безкрайность, и дупката стѫпи все по-голѣмъ и по-голѣмъ, отваряше голѣмъ най-после, щото въ нейната ярка рамка, чудовището можеше да се вѫкъ на врата бѣ да се отвори. Тогава нѣкой отвѫтрѣ въ тоя мѫчъ нѣкакъ отъ сферата на човѣшката мисъл: можете бѣ се увѣрите до нѣкъдѣ, но нѣкакъ отъ нѣкакъ. отъ дето нѣкой се нѣкадаше, чрата се, нѣкакъ се въ страшна хаосъ пропаст. . . Вѣнецътъ работи продължава методично и стратегично. Сега Лейба видѣ три пѫти подъ ржка тупания нѣкакъвъ нѣкъ проникнѣ въ страната, къмъ която бѣше той и отгдѣ нѣкакъ се нѣкъдѣ.

„Сега дошла трѣ . . . " и

Гюбре.

Тѣсенъ нѣкакъ на трѣкъ ржка пронизъ пѫтната душа и нѣкакъ за гръ съ чести и равномѣрни движения... Плачътъ бѣше достигнѣ до разбиране; четири пѫтки въ четвъртъ мѫтъ на единъ квадратъ; между тѣхъ трикъ тегли нѣкакъ; въ пѣ върна на квадрата свързала нѣкакъ отъ по-рано; нѣкакъ нѣкакъ ще бѫ да съвсѣмъ отдѣлено отъ тѣлото дървото, що се изтегли нѣкакъ пронизъ образувала се нѣкакъ една ржка ще се промъкне въ хвата после, ще го бутне стре на . . . гоятъ си въ нѣкакъ Лейба . . .

И сѫщия сърцедървъ, следъ нѣкол минути ще бѫде инструмента за тежкото на Лейба и на всички д мащия . . . Дълга подкъ ще дъ жатъ жертвата разкѫсната долу. Георге, съ всѣ на нѣйнитѣ отношени ще пъхъ бавно, както въ дър-

де и да не отърва на децата й страшната й тайна. Той си отива безъ да ним се обади. Когато Паулина и Сава научаватъ, че си е отишелъ, съкрушени отъ мъка казватъ: той дойде, осветли душитѣ ни, събуди надеждитѣ ни, стопли сърцата ни и си отиде . . . защо?

Пиесата бѣ чесночасно сполучливо изнесена отъ любителитѣ, артисти, като нѣкой се прозвиква по нѣщичко, който би направилъ честь дори и на голѣми театри.

Гица Радичкова въ ролята на ханджийката игра много сполучливо. Въ всички темни за нея моменти, тя запазя и тонъ и отмѣрени движения и презъ всичкото време привличаше вниманието на зрителитѣ съ естествената си игра. Не по малко сполучливо въ ролята си бѣ г-жа Ел. П. Желѣзова, която презъ всичката игра си остана мило, наивно селско момиче, което живѣе само съ своитѣ мечти и винаги готово за жертва за да бѫде полезно за банкитѣ си. Сполучливо бѣха изнесени и мжжкитѣ роли на Невъзнатия отъ г-нъ П. Желѣзовъ, Петъръ отъ г-нъ Г. Язъкиевъ, Чешалото отъ г-нъ Ем. Тагаровъ, Борисъ отъ г-нъ К. Братоевъ, и Сава отъ К. Николовъ.

Пиесата е режисирана отъ г-нъ Е. Тагаровъ, който вече много пѫти дава доказателства за умение и прилежание въ тази область. Пожелаваме на младитѣ артисти все тъй сполучливо да изписватъ своитѣ театрални забави.

Единъ отъ публиката.

Какъ помагатъ на селенитѣ въ социалистическа Дания

Вестникъ „Народъ“ съобщава: въ Дания е гласуванъ законъ, съ който се цели, да се оздрави стопанството на селенитѣ, като се обезценяватъ паричнитѣ вземания на тѣхнитѣ кредитори. Независимо отъ това обезценяване, за подържане на стопанството си, запазилитѣ селени получаватъ отъ държавата единъ паричен добавъкъ, който е само десетата часть отъ приходитѣ на задлъжнѣлото стопанство.

Главната тежесть за това оздравяване на селското стопанство се пада отъ кредиторитѣ.

По нашитѣ постановления на закона ся:

Кредиторътъ на данскитѣ селенинъ трѣбва предварително да загуби наведнъжъ 30 процента отъ вземанията си. Наведнъжъ си запазва само 35 процента отъ всичкото си вземане. Послѣднитѣ 35 процента той трѣбва да чака безъ право на лихва пет години. Следъ изтичането на петтѣхъ години тия 35 процента трѣбва да се заплатятъ. И ще се заплатятъ само въ случай, че цѣнитѣ на маслото и месото за целия този пет годишенъ периодъ ся, съ сѫщитѣ 35 процента по-високо отколкото презъ втората половина на 1931 година. Ако то не се случи, то кредитора трѣбва да се откаже отъ една съразмѣрна часть отъ капитала си.

На както казано, кредиторитѣ ще получатъ безусловно само 35 на сто отъ всичкото си вземане. Отъ вторитѣ 35 на сто тѣ губятъ лихвитѣ и вѣроятно, една часть отъ капитала си, а-послѣднитѣ 30 на сто напълно пропадатъ за тѣхъ. И, защото е невѣроятно, цѣнитѣ на месото, и маслото въ идущитѣ пет години да се повишатъ съ 35 на сто надъ сегашнитѣ цени, то може да се смѣта като положително, че кредиторитѣ на данскитѣ селени изгубватъ 50 на сто отъ всичкитѣ си вземания.

РИЦИНЪ

Рицинътъ въ Азия и Африка е дърво високо до 10 метра, а въ Европа е едногодишно тревисто растение, което достига на високина до два метра. Въ насъ това растение е известно подъ името „кърлежъ“ и нѣкѫде го сѣятъ предъ колибитѣ по бостанитѣ за украшение.

Отличава се съ своитѣ голѣми листа, прилични на лозовитѣ, съ широкото си разклонение и съ двойнитѣ цвѣтове—мжжкитѣ, червеникави въ видъ на реса на върха и женскитѣ жълти, събрани въ видъ на гроздъ по стѣблото. Плодътъ е капсула съ слаба бодли и въ капсулата по нѣколко зърна прилични по цвѣтъ и форма на кърлежа и оттукъ името му по насъ.

Употрѣбление

Сѣмената му сѫ богати съ масло. Отъ 100 кгр. семе се добива 50 до 60 кгр. масло, което има широко употрѣбление и поради това има и висока цена. Като лѣкарство за очистване всички сѫ опитвали вкуса му, но се употрѣбява за фабрикуване на парфуми и сапуни, при обработване на кожитѣ, за мазило въ авиацията и автомобилитѣ, въ текстилната индустрия, за осветление и много още. Стѣблото и остатъцитѣ се употрѣбяватъ като торъ.

Приготвяне мѣлото за посѣвъ

Обича богати и добре оградени отъ студенитѣ вѣтрове. Нивата, която ще се сѣе съ рицинъ, добре е да бѫде изорана отъ есеньта дълбоко до 25 сантиметра, а рано напролѣть да бѫде пребрана плитко и веднага хубаво огратена.

Сѣенето

Сѣенето става къмъ краи на априлъ и съ мотика, като се внимава между гнѣздата да има единъ метъръ разстояние, защото растението има нужда отъ свѣтлина и провѣтряване, а се и разклонява на широко.

Ниче бавно, обикновено следъ десетий день отъ посѣването. Въ всѣко гнѣздо се слагатъ по три зрънца и нѣколко зрънца овесъ. Овесътъ е потрѣбенъ, защото ниче бързо и ще показва гнѣздата за да може, при нужда, да се копае по между и да се премахва коята надъ гнѣздата. За единъ декаръ е потрѣбно единъ килограмъ семе.

Следъ поникването, въ всѣко гнѣздо ще се остави само по едно растение, другитѣ ще се отрежатъ, нѣма да се изтръгватъ, защото ще се повредятъ коренчетата на останалото. Въ никой случай не бива да има въ гнѣздо повече отъ едно растение.

Копаене

Първата копань, при нужда, може да стане, веднага следъ поникването на овеса безъ да се чака поникването на рицина. Втори пѫть се копае следъ като се прочистятъ гнѣздата отъ непотрѣбитѣ стѣбла рицинъ. Следъ това растението бързо расте и широкитѣ му листа засѣнчаватъ земята и не даватъ възможность да растатъ бурени.

Рицинътъ дава широки клони и всѣки клонъ дава отдѣлни цвѣтове, за това и цъфтенето е продължително. Следъ като растението израстне достатъчно високо и клонитѣ на отдѣлнитѣ растения се стигнатъ, може върховетѣ да се прѣщипятъ. Това ще даде възможность по скоро да зрѣятъ плодоветѣ.

та смѣртна за разредица на живота ность на гледачъ, дълбоко по дъно, дошълъ изново сѫщото сѫщество, чиито души трептѣнията ще сбрѣ и ще го приюве на мѣсто.

Смѣртна цѣль обаче цѣлото тѣло на Забава; отвлѣченъ оставенъ и той подема се отпуска, но да падне на колѣне, както добитъкъ, комуто изнемогата врата си подъ последенъ ударъ, прощета отъ мачителя че отъ тукъ катетанъ то само трѣбва да напуске себе си.

„Да! Ще го приюве на мѣсто“... мисли той заглубенъ . . . да! ще го приюве на мѣсто“.

И той застана мѣдленъ, но широко отворенъ очи къмъ обѣщанията отъ пространства . . . Нѣколко мига той стои така, вдървенъ, въ друга сѣтъ, а после, изведнажъ:

„Да! щатерата той, сѣщата не съ кървава примѣтата въ очитѣ, да! ще го приюве на мѣсто!“

Тогава въ мѣществото на тоя човѣкъ встана чудно

„По-бързо, бре жена! Видя ли двете „жени едно гѫсе отъ тѣхъ, подтикнали капчи за отъ мѣлата на човѣкъ, който стоеше въ

Работника започна отново, много, стратегично. Още малко двадесетъ, и тогава на квадрата ся сѫдържанието.

Най-после Средната жителка полека едно четиригълно отрѣзъ, една голѣма и жилава ржка влѣзе . . .

Докато стигне обаче дъно, много търсене, чувать се две викове. Забавъ намѣрилъ вече здраво свободния край въ времѣто на неподвижната плоча отъ която тръгва на мѣлата.

Примѣтилъ бѣ изобретателно отъ мане: дълго жилаво въже съ единия край о единъ пѫтъ, на разстояние народно спорадъ мѣстото отъ дето щѣше да изчезне изчезналия квадратъ, едно ово, което Лейба внимателно държеше отворено въ ржка си ржка, докато съ двете стигнеше другия край. Въ задачата мжжатъ Забавъ изкусна смѣтъ, и зна-

Събиране на семето

Събирането на семенатa започва, когато капсулитѣ при слабо натискане съ пръстите пукнатъ. Събирането става постепенно, както се режатъ целитѣ гроздове и то най напредъ най долнитѣ. Така на нѣколко пати ще балатъ обрани всички стебла и ще се оставятъ на слънчево мѣсто, за да се разкукатъ всички капсули. Семената се събиратъ и вичистватъ.

Доходъ

Отъ единъ декаръ може да се събере 100 до 150 килограма семе. Семето може съ сигурность да се продаде презъ всѣко време най малко 10 лей килограма. Единъ декаръ ще даде доходъ 1.000 до 1.500 лей. Десетъ каквоито и да другa сѣмена не биха дали такъвъ доходъ. Който иска да увеличи доходитѣ си, нека сѣе рицинъ. Семе ще получи всѣки безплатно отъ Земледѣлската камара и по подробни наставления за обработването. Наставленията ще се дадатъ и на български езикъ.

Инженеръ Агрономъ
Х. КУЗМАНОВЪ

Изъ политическия ни животъ

Мнението на г-нъ Титулеску

Пълномощнитѣ министри въ Лондонъ и делегатитѣ на конференцията за разоръжаването Титулеску отъ 13 т. м. е въ Букурещъ. Доходването му бѣ използвано за всѣчка политическа дѣца нал. г. м-ръ председателя Проф. Йорга.

Отъ гарата е отишълъ направо въ палата, дето е билъ приетъ отъ краля въ аудиенция, която му е била опредѣлена по телефона още преди тръгването му отъ Женева.

По даденитѣ свѣдения на проектъ-адвайзера на Титулеску и въ връзка съ въпроситѣ, които се разискватъ сега въ Женева и конференцията въ Женева и чието разрешение би наложило държавата кн. СИМОНСЪ англійскиятъ м-ръ на външнитѣ работи, на единъ банкетъ е казалъ че Пакта на Общ. на Народитѣ е неприложимъ при сегашната ситуация, отъ което следва, че реализирането имъ е изложително. Допълнително се е казало, че ще се наложи едно чувствително на сегашнитѣ военни бюджети съ 20 на сто. И понеже нѣкои държави бюджетъ и безъ това е нѣмалъкъ и неработещъ планъ за отстройство на армията биль още нереализиранъ напълно, едно намаление би компрометирало народната отбрана. Все отъ такъвъ характеръ сж въпроситѣ, които сж наложили непадѣйното доходждане и за чието разрешение г-нъ Титулеску докладва на Краля и се съвещава съ всички шефове на партии и бивши министри на външнитѣ работи.

Правителството

Въ връзка съ положението на нѣщата въ Женева и доходждането на г-нъ Титулеску, състоятъ на кабинета се поставя пакъ на дневенъ редъ. М-ръ председателя е обадилъ, че единъ нѣколко подчинени изпуща поста си безъ негово знание, нека и получава оставката безъ негово съгласие. Въпросътъ е за външно-министъръ м-ръ Арцетояку приготвя нѣкакъ законопроектъ. Касае се за принудителенъ натрешенъ заемъ. М-ръ председателя не знае, но нѣкои отъ останалитѣ министри. М-ръ Арцетояку намира за по успѣшно преди да подложи проекта за разискване на другарятъ си министри, да повика мнението на шефоветѣ на партиитѣ Дука и Михалаке. Не се крие вече, че правителството е загубило преобладание въ страната, а заедно съ него и държавата е загубила своето реномѣ. Положението въ Белорабия, последнитѣ убийства въ Сърбия и начинътъ, по който правителството и правителственото болшинство посрещнаха на тѣхъ, създадоха голѣми пречки въ дейностьта на дипломатическитѣ ни представители и увеличиха пропагандата на противниците ни.

Законопроектът за насилствения заемъ.

Въ връзка съ законопроекта за немедѣлскитѣ задължения и евентуалното имъ намаление съ до 50 на сто и немогжмия фалитъ на всички банки съ немедѣлни портфейлъ, м-ръ Арцетояку се чувствува длъженъ имъ принципа държавата да поеме голѣма часть отъ немедѣлскитѣ задължения и така нѣкои немедѣлското стопанство отъ окончателно разорение, банкитѣ отъ фалимента и немедѣлскитѣ кредитъ се напълно дали и опазени.

Понеже държавата сжщо немогжма, средствата за това ще трѣбва да дадатъ по имотнитѣ граждани на държавата. Това е принципа на законопроекта. А същностьта му се състои въ следното: Всички недвижими имоти градски и селски и всички търговски и индустриални сгрупирания ще бждатъ обложени съ извънреденъ данъкъ въ размѣръ 5 на сто отъ стойностьта имъ. (Освобождаватъ се отъ този данъкъ отстъпителитѣ съ до 10 хектара земя.) Данъкътъ ще се плаща въ срокъ отъ 5 години по 1 на сто всѣка година. Срещу платената сума ще се дадатъ държавни бонове, носещи 6 на сто лихва и ще бждатъ платими въ срокъ 30 години съ тегление на жребие.

Отзиви и бележки

Изборитѣ за опаримляния съветъ

Тѣ се извършиха по начинъ, който е отрицание на най елементарнитѣ понятия за изборно право. Цѣрквата и нейнитѣ служители изиграха най голѣми майстори въ правенето на изборни и добавиха рекордитѣ имъ сж угодия.

Окончателнитѣ резултати отъ гласуването още не сж обявени, но се знае, че най много гласове сж получили г-нъ Кмъръшеску шефа на националъ-партийститѣ въ парижъ и г-нъ Нягу учителятъ инвеститора и тѣ ще предоставляватъ кресливитѣ отъ Синистрочената секция. Знае се, че християнитѣ избиратели отъ тази секция въ болшинството си сж българи и тѣхното голѣмо желание имъ тоя съвсемъ е: служителитѣ на църквата, свещеницитѣ да извършватъ всички требы на езикъ, който говорятъ тѣ на български езикъ. Оправданитѣ опори да се посъветватъ съ свещеницитѣ отъ народность, отъ какъвто сж и болшинството опорящи.

Не знаемъ становището на избранитѣ по тѣзи голѣми въпроси, но не допускаме, че биха застанали гледящето, че религиознитѣ поучения на да бждатъ разбрани и възприети, ще трѣбва да се даватъ на понятенъ езикъ.

Такситѣ за търговската камара

Въ търговската камара се събира по 20 лей данъкъ отъ всѣки нощенъ пристигнала на оборъ, безразлично какво количество храна е продадено отъ нея. Тази такса е намалена на текущата година на 10 лей. Нѣкои сезонитѣ, които продаватъ храни на обора помнятъ, че таксата е намалена и въ никой случай да не паднатъ въ повече.

ОБЯВА

Продавамъ собствената си кжща състояща се 2 стаи, антре, мазе, отдѣлно кухне и магазийка, находяща се въ ул. Генералъ Хържеу № 26

Споразумение
ДИМИТЪРЪ КАЛЧЕВЪ
СИЛИСТРА

Стопанинъ П. ДАСКАЛОВЪ
2—5

щайки бързо съ дветѣ ръце свободния край, съ всѣкакво усилие дръпна напредъ цѣлата рижа.

. . . Да мигъ, повращенитѣ бѣ готова . . .

Два рева и придружихъ, единия на отчаяние, другия лижущъ ранката бѣше „привикнала на мѣсто.“

Следъ това се чуха стѣпки на хора, които се отдалечаваха бързо. Другарятъ на Георги оставяха на Забалъ тъй жалусно хващалата плачка.

Еврейчетъ се затича къмъ дюкянчето, весма дамайте, и съ уѣрено настроение, надигна съвсемъ горе фитила: една плѣнена дотогава сѣнчица изсѣе измежду решетото повърщайки решетената живостъ на мигащитѣ форми всеволо й.

Забалъ мина съ лампата въ коридора; предецъ стѣнещи тежко и споредъ напрежението на ржката се виждаше че бѣ се отварялъ отъ безсловесни движения. Ржката бѣше подута, а привикнатитѣ пръсти сѣкашъ искала да хванатъ нѣщо. Еврейка приближи дамайте до нея. Трънка: трѣсната плѣнъ се повръщаше. Той изведе сѣнчицата тъй близо щото, трепереящи жилести ржка на хайдучина съ горещото стъкло. Сгърчване на пръститѣ се провѣри, последното отъ глухо вайкане.

При вида на това явление Забалъ се стрѣсна . . . въ очитѣ му пробѣдна ексцентрично вдъхновение. Той нощи да се смѣе съ глазъ, който раздруса тънка на коридора, и вайе бързо въ движения.

Заворяваше се . . .

Сура се отбуди внезапно . . . сѣкашъ бѣ чула въ сънъ си страхотни редове . . . Лайба не бѣше въ стаята. Тя си припомни всичко което бѣ се случило въ надвечерието. Отваше нѣщо дошо. Тя скочи отъ кревата и осѣнѣ. Леглото на Лайба бѣше непобутнато, не бѣ си лѣгалъ. Кждѣ е? Жената хвърли погледъ презъ прозореца: по срещния хълмъ се разхождаха редъ малки и нѣкои сѣнчици, които се движехъ, подскачаха, ту спираяйки се ту нивайки се пакъ . . . Нѣкаква отъ Вжкресение. Сура отвори малко прозореца, тогава дочу да стене нѣкой при вратата. Ужасена, тя слезе бързе по стълбатата. Коридора бѣше осѣтенъ Изплашѣйки на врата, жената се сврѣ изумена отъ една умилена гледка.

На едно дървено столче, съ плата на всѣкитѣ и съ брада подпрѣна на ржцетѣ, стоеше Забалъ. Като ученъ, който въ смѣсата на нѣкои елементи, иска да отвори една неуловима тайна на природата, която отдавна му се напълзва и го дразни, Забалъ стоя съ приковани очи върху нѣщо увеяващо, черно и безформено, подъ което, на другъ столъ, на приготвена насочница горѣ единъ голѣмъ фенеръ.

Забалъ гледа безъ да мигне процеса на разлагане на ржката, който сигурно и него не би пощадилъ.— Той не бѣ чулъ резонетѣ на нещастника отвънъ: сега бѣше твърде интересно тукъ, което гледаше, за да може и да слуша. Забалъ бѣ следилъ внимателно всички усложнения, всички страшни гърчения на пръститѣ, после натрупването, обхващайки ги полека единъ по единъ сѣнашъ тѣ бѣха нощи на бубулечка които се свиватъ и разпущатъ, съпущатъ се въ екстравагантни движения бързо, по полека, съвсемъ бавно и следъ тукъ се вцепеняватъ подъ играта на нѣкое жестоко дете.

Бѣше краятъ. Ржката се пречупи и се подуваше тихичко, безъ движения.

Сура нададе викъ:

„Лайба!“

Забалъ бѣ направи знакъ да не го безпокои . . . Тъмата мирязма на опечено месо се пръсваше въ коридора, едно съпване се чу съ малки пукания.

„Лайба! какво има? повтори жената.

Съмваше се . . Сура се хвърли и дръпна доста. Портата се отвърѣна отъ стѣната, плачейки трупа на Георги обѣсенъ за дѣсната ржка. Тълпа селяни, всички съ запалени великденски фенери въ ржца, нахлу вжтре

„Какво има! какво има?“

Веднага разбраха какво е станало.

Забалъ, който до сега отсеше беше да се помръдне отъ нѣкое въ края. Той си направи мѣсто да мине, бутайки спокойно хората на страна.

„Какъ стана работата, чалеба?“ попита единъ.

—Лайба, Забалъ, рече хладнокръвно, съ високъ тонъ и плавенъ жестъ, отсега въ Ящъ да каже на рабина, че Лайба Забалъ не е еврейкъ . . . Лайба Забалъ е гой защото Лайба Забалъ напусна фанатъ на Христа!“

И човѣка бавно отмина нагоре къмъ вгоя, като разумѣнъ пастиръ, който знае че на двѣтѣ пѣтя, се не тръгна отъ бързи крачки.